

Natuurlijke hulpbronnen

Voor het **Centre for Economic Policy Research** definieert Van der Ploeg werkelijk sparen als het publieke en particuliere spaaroverschot, telt de investeringen in onderwijs daarbij op en trekt de extractie van natuurlijke hulpbronnen en uitstoot van CO₂ ervan af. Hij constateert dat landen die een grote hoeveelheid natuurlijke hulpbronnen hebben over het algemeen weinig echt sparen, zoals Nigeria en Angola, die gemiddeld dertig procent van het bbp per jaar negatief werkelijk sparen. Aan de ene kant kan dit volgens Van der Ploeg komen doordat een land verwacht met de extractie van de natuurlijke hulpbronnen meer economische groei te realiseren. Aan de andere kant is het mogelijk dat verschillende partijen in een land om een natuurlijke hulpbron strijden. Dan zullen zij deze sneller opmaken dan gewenst is.

Ploeg, F. van der (2008) *Why do many resource-rich countries have negative genuine saving? Anticipation of better times or rapacious rent seeking*. CEPR discussion paper nr 7021.

Markthervormingen

Voor **De Nederlandsche Bank** onderzoekt Cavelaars wat de relatie is tussen hervormingen op de productmarkt en op de arbeidsmarkt. Hij constateert dat hervormingen op de arbeidsmarkt vaak complementair zijn aan hervormingen op de productmarkt, maar dat dit niet in alle gevallen geldt. Als de arbeidsmarkt flexibeler gemaakt wordt, heeft het liberaliseren van productmarkten een groter effect op de werkgelegenheid. Het verlagen van het niveau van sociale zekerheid heeft een ambigu effect, afhankelijk van de institutionele omgeving. De complementariteit van hervormingen kan zo zijn dat een hervorming in de arbeidsmarkt geen direct effect heeft op de werkgelegenheid, maar via hervormingen in de productmarkt wel een effect op de werkgelegenheid kan hebben.

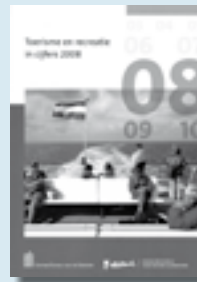
Cavelaars, P. (2008) *Are product and labour market reforms mutually reinforcing?* DNB working paper nr. 182.

Wintertijd

Voor het **National Bureau of Economic Research** onderzoeken Kotchen en Grant de effecten van het toepassen van zomer- en wintertijd. Zij stellen dat de zomertijd ten tijde van de Eerste Wereldoorlog ingevoerd is om energie te besparen en zij proberen vast te stellen of dit doel bereikt wordt. Hiervoor gebruiken zij microdata uit verschillende delen van de staat Indiana, die voor 2006 niet allemaal een zomer- en wintertijd gebruikten, maar na 2006 wel. Kotchen en Grant constateren dat door het instellen van een zomertijd juist meer energie geconsumeerd wordt. Het verbruik van verlichtingsenergie daalt, maar het verbruik van verwarming en verkoeling stijgt, met name door het verhoogde gebruik van airconditioning op de vroege avond.

Kotchen, M. en L. Grant (2008) *Does daylight saving time save energy? Evidence from a natural experiment in Indiana*. NBER working paper nr 14429.

Toerisme

Het **Centraal Bureau voor de Statistiek** bericht over het toerisme in Nederland. De meeste buitenlandse vakantiegangers in Nederland blijken uit Duitsland te komen, met ongeveer elf miljoen overnachtingen per jaar. De Britten en Belgen volgen met respectievelijk ongeveer vier en drie miljoen overnachtingen. De meeste buitenlandse toeristen overnachten in Noord-Holland, met bijna zes miljoen overnachtingen, terwijl Groningen en Flevoland met elk honderdtienduizend overnachtingen het minst worden bezocht. In totaal was het toerisme in 2007 goed voor ongeveer 17 miljard euro toegevoegde waarde, ofwel drie procent van het bbp. Vier procent van het totale aantal werkzame personen in Nederland werkt in de toeristische sector.

Centraal Bureau voor de Statistiek (2008) *Toerisme en recreatie in cijfers 2008*. Voorburg/Heerlen: CBS.

Emissies

Kampman *et al.* constateren dat in de meeste sectoren binnen de EU de CO₂-uitstoot gedaald is, maar dat deze is gestegen in het wegvervoer. Omdat de doelstellingen voor het reduceren van de CO₂-uitstoot ambitieuzer worden, is het volgens de auteurs nodig dat ook de transportsector de uitstoot vermindert. Als mogelijke oplossing noemen Kampman *et al.* de invoering van een systeem van emissierechten in de transportsector. Zij geven aan dat een emissierechtensysteem in de transportsector ook het personenvervoer treft. Dit effect kan verminderd worden door voor personenauto's motoren te promoten die efficiënt met hun brandstof omgaan.

Kampman, B., M. Davidson en J. Faber (2008) *Emissions trading and fuel efficiency in road transport*. Stockholm: Swedish EPA.

Voorspellen

Voor het **Centraal Planbureau** analyseren Elbourne *et al.* of de voorspellingen voor de economische groei verbeterd kunnen worden. Hiervoor leggen zij de uitkomsten van het SAFFIER-model dat het CPB hanteert naast verschillende empirische VAR-modellen. Deze VAR-modellen bevatten een aantal variabelen die geselecteerd zijn op basis van hun correlaties met de Nederlandse economische groei. Zij vinden dat de SAFFIER-voorspelling de werkelijkheid beter voorspelt dan een van de VAR-modellen, maar dat het gemiddelde van de uitkomsten van de VAR-modellen een betere voorspelling oplevert. Toch schrijven de auteurs het SAFFIER-model niet af, omdat het gebruikt kan worden voor beleidsanalyses, terwijl de VAR-modellen hier niet geschikt voor zijn.

Elbourne, A., H. Kranendonk, R. Luginbuhl, B. Smid en M. Vromans (2008) *Evaluating CPB's published GDP growth forecasts. A comparison with individual and pooled VAR based forecasts*. CPB document nr 172.

SINDS 1916

India

Voor het **LEI** analyseren Achterbosch *et al.* de effecten van een regionaal vrijhandelsverdrag tussen de EU en India. Zij stellen dat de EU meer belang heeft bij een vrijhandelsverdrag dan India, omdat er voor de EU minder welvaartsverliezen zijn. Er kunnen welvaartsverliezen optreden in de agrarische sector van India, omdat de wegvallende invoertarieven van dat land voor een lager inkomen van de producenten zorgen. De auteurs stellen dat bij een optimaal verdrag de EU haar markt volledig opent en India de tarieven op agrarische producten met dertig procent en de tarieven op industriële goederen met zeventig procent vermindert.

Achterbosch, T., M. Kuiper en P. Roza (2008) *EU-India free trade agreement*. Den Haag: LEI.

Moeders

Buligescu *et al.* van het **Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt** onderzoeken wat het effect van moederschapsverlof op het loonniveau is. Zij constateren dat na een onderbreking van het werk door moederschapsverlof een gemiddelde daling van het loon van zes tot veertien procent optreedt. Daarnaast constateren zij dat wanneer moeders weer aan het werk gaan, hun loon sneller stijgt als zij een korter verlof opgenomen hebben. Buligescu *et al.* stellen dat een korte werkinterruptie een signaal van hoge productiviteit afgeeft aan de werkgever. Hierdoor zal de werkgever eerder geneigd zijn een hoger loon aan deze moeder te betalen.

Buligescu, B., D. de Crombrughe, G. Menteşoğlu en R. Montizaan (2008) *Estimating the wage penalty for maternal leave*. ROA research memorandum nr 2008/5.

Overstapkosten

Bouckaert *et al.* van het **Tilburg Institute for Law and Economics** onderzoeken wat de effecten van overstapkosten zijn op de marktmacht van bedrijven. Naarmate overstapkosten hoger zijn, zijn de prijzen en dus de winsten van bedrijven ook hoger. Bouckaert *et al.* vinden echter dat onder bepaalde omstandigheden hogere overstapkosten kunnen zorgen voor lagere winsten. Wanneer bedrijven er gezamenlijk voor kunnen kiezen om de overstapkosten proportioneel te laten dalen, zullen zij dit niet willen doen, maar wanneer overstapkosten *lump-sum* kunnen worden verlaagd weer wel. Dit kan verklaard worden doordat bij een *lump-sum*-verlaging van de overstapkosten de marginale overstapkosten niet veranderen, zodat het aantal consumenten dat overstapt gelijk blijft; dit terwijl de gemiddelde overstapkosten wel dalen en de consumenten dus minder hoeven te betalen wanneer zij wel overstappen.

Bouckaert, J., H. Degryse en T. Provoost (2008) *Enhancing market power by reducing switching costs*. TILEC discussion paper nr 2008-038.

Spoor

Van Ooststroom en Savelberg van het **Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid** beschrijven de marktontwikkelingen in het personenvervoer op gedecentraliseerde spoorlijnen. Voor deze spoorlijnen zijn de decentrale overheden verantwoordelijk en zulke lijnen zijn goed voor zeven procent van de jaarlijkse reizigerskilometers. Tussen 2002 en 2006 zijn de reizigerskilometers op de decentrale spoorwegen met 2,75 procent per jaar gegroeid, tegenover 0,9 procent op het totale spoor. De groei op de trajecten die aanbesteed zijn in de particuliere sector is groter dan op de andere decentrale trajecten. Voor de periode tot aan 2020 verwachten de auteurs dat er op de decentrale sporen een vervoersgroei optreedt van 55 procent, tegen 19 tot 36 procent op het totale spoor. Deze grotere verwachte groei valt voor een belangrijk deel te verklaren uit de verwachte aanbestedingen in de particuliere sector.

Ooststroom, H. van en F. Savelberg (2008) *Decentraal spoor centraal*. Den Haag: Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid.

Wajong

Borghouts-van de Pas en Pennings doen voor de **Organisatie voor Strategisch Arbeidsmarktonderzoek** onderzoek naar de arbeidsparticipatie van Wajongers. Hiervoor vergelijken de auteurs verschillende systemen in Europa met elkaar om te kijken welke landen op dit gebied goede praktijkvoorbeelden zijn. Succesfactoren in het jonggehandicaptenbeleid zijn volgens de auteurs betrokkenheid bij het beleid, goede aanwezige kennis over begeleiding en beleid dat ervoor zorgt dat een Wajonger eerst gekwalificeerd is en daarna pas ergens gaat werken. Als voorbeeld van een goede praktijk noemen de auteurs België, dat bedrijven speciaal voor jonggehandicapten creëert.

Borghouts-van de Pas, I. en F. Pennings (2008) *Arbeidsparticipatie van jonggehandicapten*. Tilburg: OSA.

Jeugdwerkloosheid

De **Algemene Rekenkamer** stelt dat de jeugdwerkloosheid de afgelopen jaren sterk is gedaald, en dat vooral jongeren die een kleine afstand hebben tot de arbeidsmarkt een baan hebben gevonden. Hierdoor is het aandeel van jongeren met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, zoals de jongeren zonder startkwalificatie, in de populatie van jeugdwerklozen gestegen. De Algemene Rekenkamer stelt dat dit voor een deel te wijten is aan onvoldoende samenwerking tussen uitkeringsuitvoerders, onderwijs en zorg. De Rekenkamer beveelt daarom aan om voortaan een regievoerder aan te stellen die de instanties beter coördineert. Ook moet het Rijk volgens de Algemene Rekenkamer meer instrumenten voor de bestrijding van jeugdwerkloosheid aanleveren, zoals een werkleerplicht.

Algemene Rekenkamer (2008) *Aanpak harde kern jeugdwerklozen*. Den Haag: Algemene Rekenkamer.